

Bilaga 2 till samrådsformulär

Höjt avgiftsuttag inom området radio

Post- och telestyrelsen avgifter för användning av radiosändare

Enligt Post- och telestyrelsens (PTS) regleringsbrev ska myndighetens verksamhet som bedrivs med stöd av lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation finansieras med avgifter enligt förordningen (2016:602) om finansiering av Post- och telestyrelsens verksamhet. Inkomsterna disponeras av myndigheten. Enligt avgiftsförordningen (1992:191) 5§ ska avgifterna ge full kostnadstäckning för myndighetens utgifter.

Enligt 8 kap 17 § andra stycket lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) framgår att en årlig avgift betalas av den som innehar tillstånd enligt 3 kap. 19 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. Aktörerna ska betala en årlig avgift i enlighet med vad som kommer att framgå av bilagan till PTS avgiftsföreskrifter avseende de olika tillståndstyperna.

Behov av samråd

Inför fastställande av PTS avgiftsföreskrifter för 2022 har myndigheten identifierat ett behov av att samråda höjning av avgiftsuttaget då den sammantagna höjningen av avgiftsuttaget överstiger 15 % sedan myndigheten genomförde föregående samråd 2019 för den kommande 3-års perioden (2020-2022).

Motiv till höjt avgiftsuttag

Ökat resursbehov till följd av lagändringar om skydd av Sveriges säkerhet

Med start från den 1 januari 2020 infördes nya bestämmelser i lag (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) om skydd för Sveriges säkerhet vid radioanvändning (se prop. 2019/20:15). Genom de nya bestämmelserna infördes en ny prövningsgrund inför beslut om tillstånd för användning av radiosändare; tillstånd kan nekas, återkallas och tillståndsvillkor kan meddelas för att skydda Sveriges säkerhet vid radioanvändning. Tillhörande bestämmelser infördes även i förordning (2003:396) om elektronisk kommunikation om att PTS ska samråda med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten i ärenden om tillstånd att använda

radiosändare och att PTS på begäran från dessa myndigheter ska lämna över uppgifter i ärenden om att använda radiosändare.

PTS har sedan hösten 2019 fört en kontinuerlig dialog med dessa myndigheter för att åstadkomma en så effektiv samrådsprocess som möjligt i ärenden om radiotillstånd, så att prövningsgrunden beaktas i de 10 000 tillståndsärenden PTS beslutar om varje år, samtidigt som god förvaltningssed upprätthålls i denna myndighetsutövning.

För att tillämpa bestämmelserna och genomföra samråd i samband med ansökan om användning av radiosändare har det krävts såväl nyrekrytering av personal som utveckling av nya it-system. Regeringen anger också i Prop. 2019/20:15 att förslagen till lagändringar *”kan innebära att it-system för tillståndsregister hos PTS, och eventuellt även system hos Säkerhetspolisen och Försvarmakten, behöver utvecklas eller förnyas. Regeringen avser att återkomma till den frågan i annan ordning.”*

I vissa fall, vid hög efterfrågan, sker tilldelning av radiotillstånd genom ett förfarande där tillstånden fördelas efter betalningsvilja (auktioner). Att utforma dessa tilldelningar kräver noggranna analyser. I och med kravet på att ta hänsyn till Sveriges säkerhet i tillståndsgivning för användning av radiosändare, har spektrumauktionerna blivit mer komplexa och resurskrävande att genomföra.

Efter att tillstånd är tilldelade ska PTS även bedriva tillsyn av tillståndsvillkoren. Nya processer behöver därför tas fram för hur tillsyn av villkor om Sveriges säkerhet ska utformas liksom resurser avsätts för denna tillsyn.

Modernisering av infrastruktur för radiotillsyn

Det förändrade säkerhetsläget i kombination med en ökad radioanvändning och marknadsförändringar inom elektronisk kommunikation ställer även allt högre krav på PTS tillsyn av radiospektrum. Samtidigt har underhållet av myndighetens infrastruktur för övervakning av radioanvändningen i hela landet varit kraftigt eftersatt. Dessa faktorer har gjort att PTS fått svårt att tillse att radiospektrum används effektivt och med en rimligt störningsfri radiomiljö. PTS i rollen som bevakningsansvarig myndighet har även haft svårt att möta totalförsvarets behov av radiotillsyn.

PTS har därför inlett ett omfattande arbete med att ersätta ålderstigen infrastruktur, som i nuläget är anpassad för en radiomiljö innan mobiltelefonins intåg. I korthet innebär det dels att byta ut oanvändbar utrustning, dels att bygga ut övervakningsförmågan på fler platser i landet, vilket kräver såväl investeringar samt omfattande personella resurser för driftsättning, kompetensutveckling och löpande underhåll.

Modernisering av PTS it-system för tillståndsgivning

Centralt för en samhällsnyttig, säker och spektrumeffektiv hanteringen av tillståndsgivning för radiosändare är PTS frekvens- och tillståndsregister (FTR). PTS har under de senare åren moderniserat kringliggande system runt FTR och genomför under 2021 en förstudie för hur dagens FTR ska ersättas med ett nytt effektivt och driftsäkert it-system. Detta är nödvändigt då det befintliga systemet (FTR) bedöms ha nått slutet på sin livscykel och inte längre kan möta samhällets och myndighetens krav på säkerhet och flexibilitet i en digitaliserad spektrumhantering. Aktiviteten beräknas pågå under flera år och kommer att kräva betydande resurser under arbetets genomförande.

Utökad analysbehov inom spektrumområdet

Inom ramen för uppdraget att vara frekvensförvaltande myndighet i Sverige ingår även att hantera långsiktiga analysfrågor inom spektrumområdet. Mot bakgrund av det förändrade säkerhetsläget och ny lagstiftning med avseende på Sveriges säkerhet behöver analyserna breddas till att även omfatta potentiella hotbilder. Detta kommer att kräva resurstillskott i form av såväl utveckling som nyrekrytering.

Sammantaget behov av höjningar av avgiftsuttaget

Sammantaget betydde dessa tillkommande arbetsuppgifter att PTS kostnader inom området radio behövde öka. För att möjliggöra en höjning av avgiftsuttaget begärde därför PTS under år 2020 att regeringen skulle höja avgiftstaket för området radio från det befintliga taket om 120 miljoner kr. Regeringen beslutade därefter under 2020 att höja avgiftstaket från 120 till 170 miljoner kronor baserat på de behov som myndigheten redovisat.

Detta möjliggjorde att PTS kunde höja avgifterna för användning av radiosändare med ca 10 % år 2021 för att möta de ökade kostnaderna. Det totala avgiftsuttaget 2021 blev då 127,8 miljoner, vilket är ca 10 % högre än år 2020, i enlighet med det senaste 3-års samrådet med ESV genomfördes 2019.

Då PTS kostnader bedöms fortsätta att öka under de närmaste åren för arbete med samråd och närstående säkerhetsfrågor, utveckling av nytt it-system för PTS frekvens- och tillståndsregister, fortsatt modernisering av infrastrukturen för spektrumtillsyn samtidigt som det finns ett behov av att bredda analyserna inom spektrumområdet bedömer PTS att avgifterna för användning av radiosändare behöver höjas ytterligare år 2022 för att ha full kostnadstäckning.

Det totala avgiftsuttaget inom området radio uppskattas till 133 miljoner kr för år 2022. För åren därpå, 2023 och 2024, har i samrådsformuläret (exceldokumentet) beräkning av intäkter och kostnader nu endast redovisats de uppgifter som PTS i

början på år 2021 beslutade om enligt PTS budgetunderlag 2022-2024. Detta då en budgetprocess för närvarande pågår på myndigheten och inga beslut finns ännu om en ny långtidsbudget (2023-2025).

Konsekvenser för tillståndshavare

Den direkta konsekvensen för innehavare av tillstånd att använda radiosändare eller tillstånd att använda radiosändare inom ett visst frekvensutrymme är att avgifterna för tillstånd har ökat till 2021 och kommer att öka ytterligare 2022.

De indirekta konsekvenser är att med de resursförstärkningar som det höjda avgiftsuttaget medger så kommer PTS att möjliggöra att användning av radiosändare även i framtiden kan använda radiobaserade elektroniska kommunikationstjänster på ett effektivt sätt och i en rimligt störningsfri radiomiljö.